

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget 2018-2021 d. 26-08-2019

Mødedato Mandag d. 26. august 2019 kl. 00:00

Mødested Ullasvej 23, Mødelokale C

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Redegørelse for udførte tilsyn på ældreområdet 2018.....	5
Medlemskab af Folkebevægelsen mod ensomhed.....	8
Opsigelse af kontrakter - private leverandører af praktisk hjælp.....	11
Tilsyn Sandemandsgården 2019.....	14
Tilsyn Ressourcevejen 2019.....	17
Indsats til forebyggelse af voldsomme episoder på botilbuddene Kommandanthøjen og Røbo.....	20
Aftale om øget dimensionering af SOSU-uddannelserne på Bornholm.....	24
Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg.....	28
Risikobaseret tilsyn med hjemmesygepleje 2018.....	31
Samarbejdsaftale med DGI Bornholm.....	36
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	39
Gensidig orientering.....	41

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	1	

Fraværende

Bemærkninger til dagsordenen

Centerchef Birgit Mortensen deltager under punkterne 2, 3 og 4

Punkt 2: Redegørelse for udførte tilsyn på ældreområdet 2018

Bilag

Tilsynsredegørelse 2018 - plejeboligområdet

Åbent punkt

2 Redegørelse for udførte tilsyn på ældreområdet 2018

27.12.16K09-0219

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	2	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Center for Ældre har udarbejdet den årlige redegørelse for udførte tilsyn i kommunens plejecentre og plejehjem. Rapporten indeholder en opsummering på de gennemførte tilsyn i 2018 samt Tilsynets fokusområder for 2019.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- At redegørelsen tages til efterretning.

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:
Redegørelsen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af tilsynsrapporterne for 2018 har Tilsynet udarbejdet sin årlige redegørelse for det kommunale tilsyn på ældreområdet. Der er i tilsynet for 2018 givet 12 anbefalinger, hvilket også var tilfældet for 2017.

Igen i 2018 var det fortrinsvis dokumentationen, som gav anledning til anbefalinger. Evt. problemstillinger er behandlet i de konkrete tilsynsrapport, som løbende bliver forelagt udvalget.

Det er Tilsynets opfattelse, at

- beboerne får den hjælp, som de har ret til og er visiteret til efter serviceloven og kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder for ydelser i plejeboliger på ældreområdet, og udgangspunktet er den enkeltes behov og ønsker,
- hjælpen lever op til kommunens ældrepolitik, og også visionen om "længst muligt i eget liv",
- beboerne oplever, at de får den hjælp, som de har brug for, og at de har gode muligheder for at deltage i aktiviteter i hverdagen,
- beboerne og/eller deres på rørende inddrages i beslutninger vedr. beboernes egen person.

Tilsynets fokusområder for 2019

Tilsynet vil også i 2019 have fokus på, om borgerne får den hjælp, som de har behov for og krav på i henhold til lovgivning og kvalitetsstandarder m.m. Herudover vil der særligt være fokus på

- Dokumentation i omsorgssystemet, herunder dokumentation omkring genoplivning ved hjertestop, især fordi det er et nyt system, som er taget i brug i november 2018,
- Borgernes oplevelse af den hjælp der ydes, og de aktiviteter, som der tilbydes.

Rapporten er sendt til Ældrerådet og Handicaprådet til orientering og evt. kommentering.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Supplerende sagsfremstilling

Handicaprådet den 17. juni 2019:

Orienteringen taget til efterretning.

Stor ros til Plejehjem og centre og tilsynet for veludført arbejde og for opfølgning på konkrete punkter.

Til orientering og evt. kommentering i Bornholms Ældreråd:

Bornholms Ældreråd, den 25. juni 2019:

Igen i år er det fortrinsvis dokumentationen der giver problemer, der arbejdes ihærdigt på at forbedre dette.

Der er igen i år et højt sygefravær på plejecenter Aabo, selv om der er arbejdes ihærdigt med dette fra ledelsens side.

Punkt 3: Medlemskab af Folkebevægelsen mod ensomhed

Åbent punkt

3 Medlemsskab af Folkebevægelsen mod ensomhed

27.00.00G01-1648

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	3	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Folkebevægelsen mod Ensomhed har sendt en opfordring til Bornholms Regionskommune om at melde sig ind i foreningen, for på den måde at få hjælp til at forebygge og bekæmpe ensomhed.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Bornholms Regionskommune melder sig ind i Folkebevægelsen mod Ensomhed.

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:
Godkendt.

Sagsfremstilling

Folkebevægelsen mod Ensomhed blev stiftet i 2014 af en række organisationer, som i flere år havde arbejdet med ensomhedsbekæmpelse, og som nåede den konklusion, at der skulle en fælles indsats til, hvis man skal nå et gennembrud i indsatsen. I dag er bevægelsen et netværk af 80 organisationer, herunder 16 kommuner, som har opbygget omfattende viden og etableret en række specialiserede arbejdsgrupper, hvor det er muligt at mødes og udveksle viden om forebyggelse og bekæmpelse af ensomhed.

I forbindelse med Finansloven for 2019 er ensomhed sat på den politiske dagsorden. Der er således 400 mio. kr. på vej ud til kommunerne til bekæmpelse af ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord. Som led i initiativet vil bekendtgørelsen om værdighedspolitik for ældreplejen blive ændret, så der indføres en forpligtelse for kommunerne til at beskrive i deres værdighedspolitik, hvordan ensomhed blandt ældre borgere bekæmpes. Dette arbejde skal også igangsættes i Bornholms Regionskommune i efteråret 2019. Forventningen til et medlemskab af folkebevægelsen er, at kommunen vil kunne få en mere grundlæggende viden om, hvordan midlerne anvendes mest effektivt.

Midlerne fra Finansloven fordeles efter ældrenøglen og med den fordeling vil Bornholms Regionskommune få ca. 1.014 mio. kr. årligt til indsatsen i perioden 2019-2022. Da økonomiforhandlingerne er udskudt bl.a. grundet ny regering, er der ikke givet nogen endelig udmelding endnu, så det eksakte beløb er først kendt medio september 2019.

Økonomiske konsekvenser

Et medlemskab af Folkebevægelsen mod Ensomhed koster for Bornholms Regionskommunes vedkommende 5.000 kr. årligt. Udgiften afholdes af Center for Sundhed og Forebyggelse, Tværgående Sundhedsteam.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Opsigelse af kontrakter - private leverandører af praktisk hjælp

Åbent punkt

4 Opsigelse af kontrakter - private leverandører af praktisk hjælp

27.39.04Ø54-0021

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	4	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget skal orienteres om, at Bornholms Regionskommune har modtaget opsigelse fra 2 private leverandører af praktisk bistand. Opsigelserne er modtaget i juni, og ifølge kontrakten er opsigelsesvarslet løbende måned + 90 dage. Det betyder, at der pr.1. oktober kun er to leverandører af hjemmehjælp, 1 privat og 1 kommunal.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- At orienteringen tages til efterretning, og sendes til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:

Orienteringen taget til efterretning og sendes til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet. Udvalget ønsker en sag på næste udvalgmøde, omhandlende en status for hvorledes det er gået, en redegørelse for private leverandørers rammer på området, samt kommunens forsyningsforpligtigelse på området.

Sagsfremstilling

Det fremgår af serviceloven, at kommunalbestyrelsen skal skabe grundlag for, at modtagere af hjælp efter § 83 kan vælge mellem to eller flere leverandører af hjælp, hvoraf den ene leverandør kan være kommunal.

Kommunalbestyrelsen har pt. indgået 3 kontrakter med private leverandører af praktisk hjælp, men to af leverandørerne har nu opsagt deres kontrakter. Det drejer sig om firmaet Pænt og Praktisk og firmaet Aaker Hus og Hjemme Service. Kontrakterne udløber d. 30 september 2019. Efter denne dato vil det frie valg for borgerne stadig være opfyldt, idet der fortsat er én privat leverandør og én kommunal.

De to firmaer leverer ydelser til i alt 195 borgere i form af rengøring, herunder støvsugning, gulvvask, tørre støv af, skift af sengelinned, rengøring i køkken og på badeværelse og tøjvask m.m.

Opsigelsesgrundene opgives fra den ene leverandør til at være personalemangel. Den anden oplyser, at der er meget kørsel, når man skal dække hele øen, og at det er svært at få dækket sygdom og ferie.

De berørte borger er orienteret om, at deres leverandør af praktisk bistand stopper pr. 30. september 2019 og at de kan beholde den private leverandør indtil da. De berørte borgere har mulighed for at vælge en ny leverandør med maksimalt 14 dages varsel.

Leverandørerne er orienteret om, at kommunen forventer, at de lever op til deres kontraktmæssige forpligtelser indtil 30. september, hvilket også betyder, at hvis en borger vælger deres firma i opsigelsesperioden, så skal de tage imod borgeren. Borgeren vil, hvis de vælger et af de pågældende firmaer, blive oplyst om, at firmaet stopper 30. september 2019.

Den tilbageværende private leverandør og kommunens hjemmepleje er orienteret om, at der vil komme en større tilgang af borgere som følge af opsigelserne fra de 2 private leverandører.

Økonomiske konsekvenser

Det vurderes ikke at opsigelserne har økonomiske konsekvenser for Bornholms Regionskommune, men hvis det modsatte viser sig, så vil kommunen anse sig berettiget til at trække på den stillede garanti jf. kontraktens afsnit 11, hvoraf det fremgår, at leverandøren til sikkerhed for opfyldelse af kontrakten skal stille en garanti på 50.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Tilsyn Sandemandsgården 2019

Bilag

Tilsynsrapport Sandemandsgården 2019

Åbent punkt

5 Tilsyn Sandemandsgården 2019

27.12.16K09-0222

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	5	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Jf. lov om retssikkerhed og administration § 16 har Kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i Retssikkerhedsloven suppleres af Servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at tilsynet tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:
Tilsynet taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har aflagt anmeldt tilsynsbesøg på dagtilbuddet Sandemandsgården 10. maj 2019. Der er foretaget en fysisk gennemgang af tilbuddet, samt gennemført interview med brugerrepræsentanter, personale samt leder.

Tilbuddet er funderet efter Servicelovens § 104.

Tilsynet har berørt nedenstående hovedtemaer, og der er efterfølgende udarbejdet en rapport.

Hovedtemaerne i tilsynet:

- Tilbuddets fysiske standard
- Samarbejde/kommunikation
- Tilbuddets ydelser og deres udførelse
- Administration, egenbetaling m.m.
- Magtanvendelser/omsorgspligt
- Tilbuddets personalepolitik m.m.
- Tilbuddets personaleplanlægning
- Værdigrundlag, servicedeklaration, udvikling

- Øvrige, herunder administration af evt. medicin

Samlet indtryk af tilbuddet

Tilsynet finder, at Sandemandsgården er et godt tilbud til brugerne. Der er en meget stor forståelse for de enkeltes udfordringer, og Sandemandsgårdens værkstedspersonale har en særlig evne til at udvikle og finde løsninger på udfordringerne, således at brugerne får mulighed for at arbejde med de opgaver, som Sandemandsgården løser for bl.a. eksterne kunder.

Der er fortsat en høj grad af brugerinvolvering, uden dog at brugerne står alene om opgaven.

Tilsynet finder:

- at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet
- hjælpen er tilrettelagt og bliver udført på en faglig forsvarlig måde.

Der er forbindelse med tilsynet ikke givet anbefalinger.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Handicaprådet, den 17. juni 2019:

Stor ros for det store stykke arbejde der laves for Sandemandsgården.

Punkt 6: Tilsyn Ressourcevejen 2019

Bilag

Tilsynsrapport Ressourcevejen 2019

Åbent punkt

6 Tilsyn Ressourcevejen 2019

27.12.16K09-0221

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	6	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

Jf. lov om retssikkerhed og administration § 16 har Kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver skal løses, jf. § 15. Tilsynet omfatter både indholdet af tilbuddene og den måde, opgaverne udføres på. De generelle tilsynsbestemmelser i Retssikkerhedsloven suppleres af Servicelovens bestemmelser om tilsyn.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at tilsynet tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:
Tilsynet taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Det kommunale tilsyn har aflagt anmeldt tilsynsbesøg på dagtilbuddet Ressourcevejen den 07. maj 2019. Der er foretaget en fysisk gennemgang af tilbuddet, samt gennemført interview med brugerrepræsentanter, personale samt leder. Tilsynet har berørt nedenstående hovedtemaer, og der er efterfølgende udarbejdet en rapport.

Tilbuddet er funderet i Servicelovens § 104.

Hovedtemaerne i tilsynet:

- Tilbuddets fysiske standard
- Samarbejde/kommunikation
- Tilbuddets ydelser og deres udførelse
- Administration, egenbetaling m.m.
- Magtanvendelser/omsorgspligt
- Tilbuddets personalepolitik m.m.
- Tilbuddets personaleplanlægning
- Værdigrundlag, servicedeklaration, udvikling
- Øvrige, herunder administration af evt. medicin

Samlet indtryk af tilbuddet

Tilsynet finder, at Ressourcevejen er et godt tilbud til brugerne. Der er fortsat en særdeles høj grad af brugerinvolvering, hvor brugerne støttes og opfordres til at være en aktiv del af beslutningsprocesserne.

Tilsynet finder også, at medarbejderne gruppen er velkvalificeret og engageret i forhold til opgaveløsningen.

Tilsynet finder:

- at borgerne får den hjælp, som de har ret til efter loven og efter de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet
- hjælpen- og støtten er tilrettelagt og bliver udført på en faglig forsvarlig måde.

Der er forbindelse med tilsynet ikke givet anbefalinger.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

Handicaprådet, den 17. juni 2019:

Stor ros for det store stykke arbejde der laves for Ressourcevejen.

Punkt 7: Indsats til forebyggelse af voldsomme episoder på botilbuddene Kommandanthøjen og Røbo

Bilag

Analyserapport – Botilbuddet Kommandanthøjen

Åbent punkt

7 Indsats til forebyggelse af voldsomme episoder på botilbuddene Kommandanthøjen og Røbo

27.12.00P05-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	7	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget

Resumé

På baggrund af ansøgning om at få støtte fra Socialstyrelsen har Botilbuddet Kommandanthøjen gennemført et forløb i samarbejde med Socialstyrelsens Indsatsteam, vedr. forebyggelse af voldsomme episoder. På baggrund af forløbet er der udarbejdet en analyserapport med henblik på at optimere indsatsen til forebyggelse af voldsomme episoder på botilbuddet yderligere. Botilbuddet Røbo påbegynder et tilsvarende forløb i begyndelsen af september.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- a) At orienteringen tages til efterretning
- b) At sagen sendes til orientering i Handicaprådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:

- a) Orienteringen taget til efterretning
- b) Godkendt.

Sagsfremstilling

Socialstyrelsen har udarbejdet nationale retningslinjer for, hvordan man kan arbejde med at forebygge voldsomme episoder og fremme tryghed og trivsel for borgere og ansatte på landets botilbud samt på boformer for hjemløse.

De nationale retningslinjer indeholder konkrete anbefalinger til det voldsforebyggende arbejde samt et katalog over virksomme metoder på området. Som supplement til det socialfaglige perspektiv rummer retningslinjerne en beskrivelse af de relevante krav i arbejdsmiljølovgivningen.

Kommandanthøjen har ansøgt om et udviklingsforløb med udgangspunkt i de nationale retningslinjer og har nu modtaget en udførlig analyserapport med anbefalinger til indsatser.

Analysens formål

Formålet med denne analyserapport er at bidrage til læring og udvikling på Kommandanthøjen ved at pege på forhold, der fremstår velfungerende samt forhold, hvor der er potentiale for videreudvikling af kompetencer og praksis.

Analysen er baseret på skriftlige dokumenter fremsendt og kommenteret af tilbuddet, en sel-vevaluering baseret på spørgeskemaer udsendt til alle 25 medarbejdere (100 % besvarelse) på tilbuddet, samt socialtilsynsrapporten.

Samlede konklusioner og anbefalinger

Der ses i analysen samlet set få lave scoringer af retningslinjerne, og der ses generelt bred enighed i medarbejdernes besvarelser. Med afsæt i dette finder Socialstyrelsens Indsatsteam, at der er et overordnet billede af, at Kommandanthøjen har en god praksis i forhold til det voldsforebyggende arbejde.

Det bemærkes, at Kommandanthøjen har en god praksis for inddragelse af borgerperspektivet. Dette ses på tværs af dokumentanalysen og er en særlig styrke hos Kommandanthøjen.

Det bemærkes ligeledes, at der på tværs af dokumentanalysen findes tydelige tegn på, at Kommandanthøjens ledelse i høj grad arbejder systematisk med medarbejdertrivsel og herunder ses også, at Kommandanthøjen har et systematisk og reflekteret fokus på at modtage og introducere nye medarbejdere.

Kommandanthøjen kunne med fordel arbejde videre med at omsætte den fælles læring og forståelse af mindsettet i forhold til den voldsforebyggende praksis, samt i højere grad styrke arbejdet med udarbejdelsen af skriftlige samarbejdsaftaler med centrale samarbejdspartnere.

Det skal præciseres, at der alene er tale om Socialstyrelsens Indsatsteams anbefalinger, og at de endelige valg af den specifikke kompetenceudvikling og udviklingsaktiviteter foretages af implementeringsgruppen på Kommandanthøjen, i dialog med Socialstyrelsen.

Til september 2019 påbegynder også botilbuddet Røbo det samme forløb som Kommandanthøjen har gennemført, der i praksis betyder:

- 2 dages Grundmodul omkring indsatsen
- 3 dage med Socialstyrelsens Indsatsteam for analysedelen
- 4 medarbejdere skal udgøre Røbos indsatsteam
- Efterfølgende handleplan og handling på op til 6 indsatsområder der er beskrevet i den udarbejdede analyserapport.
- Indsatsforløbet varer samlet mellem 6 og 14 måneder

Overordnet er målet at forløbet understøtter en fortsat udvikling af tilbuddets registrering af vold, herunder analyse og opfølgning, som kan være med til at forebygge voldsepisoder.

Når Røbo har gennemført forløbet er det målet at tilbuddet har opnået:

- viden om de nationale retningslinjer og det bagvedliggende vidensgrundlag samt viden om relevante metoder til at omsætte retningslinjerne i egen trivselsfremmende og voldsforebyggende praksis.
- et indblik i egne styrker og udviklingsmuligheder i forhold til de nationale retningslinjers anbefalinger.
- en styrket kompetence til at skabe vellykkede forandringer, der passer til tilbuddets eller forvaltningens behov.
- en øget kapacitet til at omsætte viden fra de nationale retningslinjer og den valgte kompetenceudvikling til den lokale praksis, herunder også fokus på forankring af ny viden og ny praksis.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Aftale om øget dimensionering af SOSU-uddannelserne på Bornholm

Åbent punkt

8 Aftale om øget dimensionering af SOSU-uddannelserne på Bornholm

54.00.00P27-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	8	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

KL indgik i foråret 2019 en aftale om at øge antallet af praktikpladser på SOSU-uddannelserne med 30 % i 2020 og 2021. For Bornholm medfører aftalen et øget optag på 20 elever årligt; heraf 8 SOSU-hjælperelever og 12 SOSU-assistentelever. BRK's merudgifter som følge af aftalen er fremsendt som en teknisk korrektion til budget 2020 m. fl. Aftalen skal være med til at sikre, at der i fremtiden er nok hænder i ældre- og sundhedssektoren.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

- Social- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:

Orienteringen taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Baggrunden for aftalen mellem Regeringen, KL, Danske Regioner og FOA er rekrutteringsudfordringer for SOSU-personale i kommunerne. Der bliver flere ældre i fremtiden, og et stort antal medarbejdere er på vej på pension. Alle parter var derfor enige om behovet for at få udannet både flere SOSU-hjælpere og flere SOSU-assistentter. Rekrutteringsudfordringerne er også velkendte på Bornholm.

Aftalen om en samlet stigning på ca. 30 % ift. den nuværende dimensionering betyder, at kommunerne årligt i 2020 og 2021 øger optaget med:

- 1.300 SOSU-assistentelever
- 800 SOSU-hjælperelever

Økonomisk kompenseres kommunerne ikke for den øgede dimensionering, idet aftalen bygger på en antagelse om at udgiften til en elev svarer til den arbejdsværdi som opnås. Bl.a. den manglende kompensering giver anledning til bekymring i kommunerne, hvilket også KKR-Hovedstaden efterfølgende har påpeget overfor KL.

I BRK øges optaget med 8 SOSU-hjælperelever og 12 SOSU-assistent elever i henholdsvis 2020 og 2021. Under forudsætning af, at de ekstra pladser besættes, at alle gennemfører uddannelsen og at eleverne kun får almindelig elevløn (ikke voksenelevløn) vil lønudgiften til de

mange nye elever beløbe sig til godt 10,6 mio. kr. over de næste 5 på Bornholm jf. nedenstående tabel.

	Antal nye elever	Antal måneder i alt	Udgift pr. måned i 1.000 kr.	Lønudgiften til nye elever i 1.000 kr.					
				2020	2021	2022	2023	2024	I alt for perioden
Hjælpeelever (opstart juli 2020)	8	14	10,5	504,0	672,0				
Assistentelever (opstart juli 2020)	12	33,7	10,3	741,2	1.482,3	1.482,3	457,1		
Hjælpeelever (opstart juli 2021)	8	14	10,5		504,0	672,0			
Assistentelever (opstart juli 2021)	12	33,7	10,3		741,2	1.482,3	1.482,3	457,1	
Lønudgift i alt				1.245,2	3.399,5	3.636,7	1.939,4	457,1	10.677,8

Det vurderes kun i et vist omfang muligt at finde besparelser på det faste personale til at finansiere udgifterne til eleverne – og BRK kan derfor se frem til betydelige merudgifter som følge af den øgede dimensionering. Det er vurderingen, at 35 % af elevudgifterne kan findes ved besparelser på det faste personale gennem elevernes arbejdsværdi på ældreområdet. Vurderingen er baseret på erfaring med, hvor meget en elev reelt har borgerrelaterede opgaver sammenlignet med en uddannet medarbejder, samt hvor meget tid en elev bruger på at løse tildelte borgerrelaterede opgaver sammenlignet med en uddannet medarbejder.

Potentielt vil der i en periode være op til 40 flere elever ansat i BRK og så mange flere elever vil kræve væsentlig flere ressourcer til praktikvejledere – samt mange logistiske udfordringer for at sikre det øgede antal elever hensigtsmæssige og lærerige praktikforløb.

Det skal bemærkes, at aftalen også indebærer, at kommunerne overtager det fulde arbejdsgiveransvar for de regionale SOSU-assistentelever. Isoleret set øger det ikke kommunernes praktikforpligtelser, men vedrører alene etablering af ansættelsesforhold, udbetaling af løn m.v. Flytning af disse opgaver fra regionen til kommunerne skal samlet set være udgiftsneutral, og der vil blive flyttet ressourcer fra regionernes ramme til kommunernes ramme via en regulering af bloktilskuddet fra 2020 og frem.

Nedenstående tabel viser den samlede dimensionering på SOSU-elevområdet i BRK i 2020 og 2021

	Nuværende dimensionering (2019)	Tilvækst	Overtagelse af Regionens pladser	Årligt optag af elever i 2020 og 2021
Sosu-hjælpere	21	8	0	29
Sosu-assistentter	43	12	14	69
I alt	64	20	14	98

Økonomiske konsekvenser

Som det fremgår af ovenstående, er det forventningen at 35 % af udgiften kan kapitaliseres som øget arbejdskraft på ældreområdet.

Der foreslås således, at bevilling 31 Ældre finansierer 35% af merudgiften. Det betyder at der flyttes budget fra Bevilling 31 Ældre til Bevilling 33 Sundhed, hvor eleverne er organiseret.

De resterende 65% er fremsendt som teknisk korrektion til Budget 2020.

Af nedenstående tabel fremgår den foreslåede finansiering af merudgiften i perioden 2020-2024.

Finansiering af merudgift til elever (1.000 kr.)					
	2020	2021	2022	2023	2024
Merudgift i alt	1.245	3.400	3.637	1.939	457
Finansiering af bev. 31 Ældre	440	1.203	1.286	686	162
Fremsendt som teknisk korrektion	805	2.197	2.350	1.253	295

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

Bilag

Kvalitetsstandard - Forebyggende hjemmebesøg. August 2019

Status 2018 - Forebyggende hjemmebesøg

Åbent punkt

9 Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

27.35.04A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	9	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Der er udarbejdet forslag til revideret Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at forslag til revideret Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg sendes i høring i Ældrerådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:

Indstillingen godkendt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Servicelovens § 79 a fastlægger rammerne for kommunalbestyrelsens tilrettelæggelse af tilbud om forebyggende hjemmebesøg til ældre.

Formålet med forebyggende hjemmebesøg er bl.a. at yde råd og vejledning om aktiviteter og støttemuligheder, som kan bidrage til øget tryghed og trivsel for den ældre. Et led heri kan være at opspore ensomme ældre og hjælpe den ældre videre til frivillige organisationer eller kommunale tilbud.

I BRK udføres forebyggende hjemmebesøg af kommunens seniorrådgivere.

Lovændring

Folketinget vedtog i april 2019 en ændring i servicelovens § 79a, der forpligter kommunerne til at tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til borgere, *der bor alene*, når de fylder 70 år. Formålet med lovændringen er at opspore og forebygge ensomhed blandt en gruppe af ældre, som kan være særlig udsat i forhold til ensomhed.

Lovændringen indebærer samtidig, at kommunerne ikke længere er forpligtiget til at tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til alle 81 årige.

Tidligere var det et krav til kommunerne at tilbyde et forebyggende hjemmebesøg til:

- alle borgere det år de fylder 75 år
- alle borgere der er fyldt 80 år
- efter behov til borgere i alderen 65 år til 79 år, som er i særlig risiko for at få nedsat social, psykisk eller fysisk funktionsevne

Revideret kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg

Der er med afsæt i forårets lovændring udarbejdet en forslag til en revideret kvalitetsstandard for de forebyggende hjemmebesøg i BRK. Forslaget rummer tilbud om et forebyggende hjemmebesøg til borgere, *der bor alene*, når de fylder 70 år er indarbejdet.

Seniorrådgivernes forventning er dog - bl.a. på baggrund af deres erfaringer fra det nuværende tilbud til de 75 årige - at kun en meget lille del af de 70 årige, der bor alene, vil takke ja til tilbuddet. Dette også set i lyset af, at BRK allerede tilbyder forebyggende hjemmebesøg til alle borgere over 65 år, der mister deres ægtefælle ved dødsfald eller hvis deres ægtefælle/partner flytter i plejebolig.

Samtidig er det seniorrådgivernes erfaring, at mange 81 årige er positive overfor og profitere af et forebyggende hjemmebesøg.

Det er som nævnt forventningen, at kun få 70 årige vil takke ja til et besøg og at der kan etableres enkle administrative arbejdsgange i forhold til det nye tilbud. Derfor foreslås, at bibeholde øvrige tilbud uændret, herunder et fortsat tilbud til alle 81 årige, i det er vurderingen, at udvidelse med de 70 årige kan rummes indenfor de eksisterende rammer. Der følges løbende op på antallet af besøg til de 70 årige borgere, der bor alene.

Til udvalgets orientering foreligger endvidere årsrapport 2018 for de forebyggende hjemmebesøg.

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 10: Risikobaseret tilsyn med hjemmesygepleje 2018

Bilag

Tilsynsrapport, Afdeling Sygeplejen, Center for Sundhed og Forebyggelse, Bornholms Regionskommune. Risikobaseret, planlagt tilsyn med hjemmesygepleje 2018

Afgørelse om påbud til Afdeling Sygeplejen, Center for Sundhed og Forebyggelse, Bornholms Regionskommune

Åbent punkt

10 Risikobaseret tilsyn med hjemmesygepleje 2018

29.09.15G01-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	10	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Styrelsen for Patientsikkerhed udførte tilsynsbesøg i Afdeling Sygeplejen (Rønne Syd), Center for Sundhed og Forebyggelse d. 2. oktober 2018, og har den 29. april 2019 fremsendt den endelige rapport. Konklusionen på tilsynet er, at behandlingsstedet falder ind i kategorien: **Større problemer af betydning for patientsikkerheden**. På baggrund af tilsynsbesøget er der iværksat en række tiltag med henblik på at øge patientsikkerheden.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller,

- at tilsynsrapporten tages til efterretning
- at orienteringen vedrørende tiltag på baggrund af Styrelsen for Patientsikkerheds besøg tages til efterretning.
- at Social- og Sundhedsudvalg og Ældreråd orienteres, når der foreligger en endelig konklusion på reaktive tilsynsbesøg den 4. juli 2019

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:

- Tilsynsrapporten taget til efterretning
- Orienteringen taget til efterretning
- Godkendt

Sagsfremstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemfører tilsyn med udvalgte behandlingssteder. Det sker dels ud fra en løbende vurdering af, hvor der kan være størst risiko for patientsikkerheden, dels som led i afdækning af nye områders risikoprofil. Temaet for tilsynsbesøgene i 2018 er medicin håndtering og overgange i patientforløb og udvalgt efter en risikovurdering. Formålet med tilsynsbesøget er at vurdere patientsikkerheden på behandlingsstedet. Tilsynet er et organisationstilsyn og tilsynet har desuden til formål at sikre læring hos sundhedspersonalet.

Styrelsen for Patientsikkerhed har efter tilsynsbesøget den 2. oktober 2018 i Afdeling Sygeplejen (Rønne Syd), vurderet, at behandlingsstedet indplaceres i kategorien: **Større problemer af betydning for patientsikkerheden**

Styrelsen for Patientsikkerhed har på baggrund af observationer, interview og journalgennemgang fremhævet følgende:

- I to af tre stikprøver manglede en fyldestgørende beskrivelse af aktuelle og potentielle problemer, og i en af tre stikprøver manglede dokumentation for enkelte aktuelle sygeplejehandlinger. Styrelsen for Patientsikkerhed vurderede således, at der var tale om problemer af mindre betydning for patientsikkerheden i forhold til den sundhedsfaglige dokumentation.

På baggrund af den vejledning og dialog, der foregik ved tilsynet, vurderer styrelsen, at behandlingsstedet er i stand til selv at rette op på de konstaterede fejl i den sundhedsfaglige dokumentation.

- I to af to stikprøver var der fejl og mangler indenfor medicin håndtering. I en af to stikprøver var der ikke overensstemmelse mellem det antal tabletter på medicinlisten og det faktiske antal tabletter i doseringsæsken. Der var tale om risikomedicin, hvor der konsekvent var doseret halv tablet for lidt per dag. I en stikprøve fremgik det ikke, hvem der havde dispenseret medicin til 14 dage. I en stikprøve var flere præparater ikke angivet med det aktuelle handelsnavn på medicinlisten. I begge stikprøver var doseringsæskerne ikke mærket korrekt, og der var ikke-aktuel medicin blandt den aktuelle medicin. I en stikprøve var der medicin, som havde udløbet holdbarhedsdato, samt øjendråber uden anbrudsdato. Styrelsen vurderede, på baggrund af omfanget af medicin håndteringsfejl, at selvom der forelå en instruks for medicin håndtering, fulgte personalet den ikke.

Styrelsen for Patientsikkerhed vurderede således, at der i forhold til medicin håndtering, var tale om større problemer af betydning for patientsikkerheden.

Fundene ved tilsynet gav anledning til, at Styrelsen for Patientsikkerhed **stiller følgende krav**

- At ledelsen sikrer, at personalet kender instruksen for medicin håndtering, og at personalet følger denne (målepunkt 10b i Tilsynsrapport), herunder:
 - At præparatets aktuelle handelsnavn, dispenseringsform og styrke fremgår af medicinlisten (målepunkt 11 i Tilsynsrapport)
 - At der er overensstemmelse mellem antallet af tabletter angivet i medicinlisten og antallet af tabletter i doseringsæskerne /doseringsposerne (målepunkt i Tilsynsrapport)
 - At doseringsæsker/-poser mærkes med patientens navn og personnummer (målepunkt 12 i Tilsynsrapport)
 - At aktuel medicin opbevares adskilt fra ikke aktuel medicin (målepunkt 12 i Tilsynsrapport)
 - At der ikke opbevares medicin med udløbet holdbarhedsdato eller sterilvarer med overskredet udløbsdato (målepunkt 12 i Tilsynsrapport)
 - At der er anbrudsdato på medicinske salver, dråber og anden medicin med begrænset holdbarhed efter åbning (målepunkt i Tilsynsrapport)

Endvidere **henstiller** Styrelsen for Patientsikkerhed:

- At den sundhedsfaglige dokumentation som minimum skal indeholde beskrivelse af patienternes sundhedsmæssige tilstand samt pleje og behandling. Denne skal opdateres ved ændringer i patienternes helbredsmæssige tilstand (målepunkt 7 i Tilsynsrapport).
- At den sundhedsfaglige dokumentation indeholder beskrivelse, opfølgning og evaluering af den pleje og behandling, som er iværksat hos patienten i forhold til aktuelle helbredsmæssige problemer og sygdomme (målepunkt 8 i Tilsynsrapport).

Styrelsen forudsætter, at behandlingsstedet efterlever ovenstående henstillinger.

Styrelsen for Patientsikkerhed giver på baggrund af et tilsynsbesøget den 2. oktober 2018 et påbud til Afdeling Sygeplejen, Center for Sundhed og Forebyggelse, Bornholms Regionskommune om at **sikre forsvarlig medicin håndtering, herunder at sikre implementering af**

instruks herfor, fra dags dato (29. april 2019), jf. ovenstående krav. Påbuddet kan ophæves, når Styrelsen for Patientsikkerhed ved et nyt tilsynsbesøg har konstateret, at påbuddet er efterlevet.

Reaktivt tilsyn den 4.juli 2019

Styrelsen for Patientsikkerhed har som opfølgning på påbuddet gennemført et reaktivt tilsyn den 4. juli 2019. Der forventes først at foreligge en formel afgørelse på om påbuddet ophæves til september 2019 på grund af sommerferie hos afd. Sundhedsjura i Styrelsen for Patientsikkerhed.

Den umiddelbare mundtlige konklusioner fra de tilsynsførende konsulenter er, at de vil indstille til, at påbuddet ophæves.

Som opfølgning på Styrelsen for Patientsikkerheds besøg den 2. oktober 2018 er der da også iværksat en række tiltag jf. nedenstående.

Tiltag på baggrund af Styrelsen for Patientsikkerheds besøg

Som umiddelbar opfølgning på tilsynsbesøget i oktober 2018 blev der ultimo 2018 gennemført kontrol af kvaliteten af medicindispenseringen hos alle borgere, som var ordineret hjælp hertil. Alle medarbejdere - som blev involveret i sager, hvor der ved kontrollen blev fundet forkert medicin i medicinæskerne - blev indkaldt til en læringssamtale. Hvor det skønnedes påkrævet blev der udarbejdet en læringsplan for de pågældende medarbejdere.

I forlængelse af ovenstående blev der mellem Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Ældre aftalt en "Handleplan på baggrund af medicinkontrol i ældreområder" jf. orienteringen på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 1. april 2019. Handleplanen omfatter bl.a.:

- En læringspraksis, som har til formål at styrke medarbejdernes refleksionskompetencer omkring medicin håndtering, vedligeholde kompetencerne og opdatere med nyeste viden. Kompetenceudviklingen foregår via e-læringsportal med 4 delforløb hvert år. Målet er start efterår 2019.
- Systematisk medicinkontrol i hjemmeplejen og plejeboligområdet med henblik på øget patientsikkerhed i medicindispenseringerne. Start 1. maj 2019.
- Afdækning af de forskellige tilsyns- og kvalitetssikringssystemer, der arbejdes med i ældreområdet, med henblik på maksimal effekt på patientsikkerheden. Er startet. Evt. revideret praksis fra 3. kvartal 2019.
- Pjece til borgere, som modtager hjælp til medicindispensering. Er udarbejdet.
- Undersøgelse af, om velfærdsteknologisk understøttelse kan øge patientsikkerheden. Afsluttes ultimo 2019.
- Forenklede visitationskriterier og justering af tid til dispenseringsopgaven. Er gennemført ultimo 2018.

Umiddelbart efter modtagelse af styrelsens påbud den 29. april 2019 indskærpede og pålagde Ældrechefen og Sundhedschefen alle ledere (særligt de personaleansvarlige ledere) og medarbejdere i Hjemmeplejen, Plejeboligområdet, Rehabiliteringscenter Sønderbo og Sygeplejen:

- *"At sikre, at retningslinjerne er kendte og forståede, herunder at alle straks gør sig bekendte med de gældende retningslinjer og følger dem nøje i deres virke. Det kan for eksempel ske ved gennemgang på førstkommande personalemøde, via mail eller på anden vis."*

Lederforum mellem Ældre og Sundhed har derfor også besluttet, at sætte øget fokus på ledere og ledelsesansvaret tæt på medarbejderne. Det er afgørende for patientsikkerheden, at såvel den enkelte leder som medarbejder har forståelse for det ansvar, som følger med autorisationen som sundhedspersonale og varetagelse af delegerede sundhedslovsindsatser.

Processen igangsættes umiddelbart i Center Ældre og vil blive fulgt op af oplæg fra KL til alle ledere - indenfor såvel Ældre som Sundhed og Forebyggelse samt Psykiatri og Handicap – som er ansvarlig i forhold til varetagelse af delegerede sundhedslovsindsatser.

Det er endvidere aftalt at afdække, hvorledes andre kommuner arbejder med implementering og instrukser i forhold til medicin håndtering.

Ligeledes vil kommunens egne instrukser omkring medicin håndtering blive revurderet for at sikre enkle retningslinjer, der ikke stiller unødige krav til procedurer og dokumentation – der ligger ud over styrelsens anbefalinger.

For at følge op på påbuddet har Lederforum mellem Ældre og Sundhed endvidere besluttet løbende at følge op på resultaterne af den systematiske medicinkontrol i de enkelte team for at sikre at instrukserne for medicin håndtering er implementeret.

Til kommentering i Ældrerådet inden behandling i Social- og Sundhedsudvalget.

Til kommentering i Ældrerådet:

Bornholms Ældreråd, den 20. august 2019:

Siden tilsynet d. 02-10-2018 samt efter høringssvar fra sygeplejen d. 26-03-2019, er der foretaget væsentlige Tiltag, for at sikre patientsikkerheden i forbindelse med medicin håndtering.

Der var reaktivt tilsyn 04-07-2019. der afventes formel afgørelse september 2019, hvor man forventer at ophæve påbuddet.

Vi afventer denne afgørelse.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Samarbejdsaftale med DGI Bornholm

Bilag

BRK-DGI samarbejdsaftale 2019-2021

Åbent punkt

11 Samarbejdsaftale med DGI Bornholm

18.13.00P20-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	11	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

DGI Bornholm ønsker at indgå en samarbejdsaftale med Bornholms Regionskommune, så de to parter i fællesskab kan arbejde for en både fysisk, psykisk og socialt sund og aktiv bornholmsk befolkning.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at udkast til samarbejdsaftale med DGI Bornholm for perioden 1. januar 2019 - 31. december 2021 godkendes

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

På baggrund af DIF og DGI's fælles 'Bevæg dig for livet'-vision, ønsker DGI Bornholm at indgå en samarbejdsaftale med Bornholms Regionskommune. Formålet er, at de to parter i fællesskab skal arbejde for, at 50% af den bornholmske befolkning er aktive i idrætsforeninger, og 75% er idrætsaktive i 2025.

Samarbejdsaftalen understøtter de tanker og visioner, der udtrykkes i den kommende folkesundhedspolitik og kommunalbestyrelsens vision om øget tilflytning til Bornholm inden for specielt tre områder:

- At fremme chanceligheden så børn, unge og voksne bliver så ressourcestærke som muligt
- At skabe trivsel og glæde i ældrelivet
- At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder

Samarbejdsaftalen relaterer sig ligeledes til sundhedsprofilen for 2017, som viser, at der er en stigning i blandt andet inaktivitet, overvægt og kroniske sygdomme på Bornholm. Der skal desuden arbejdes aktivt med at skabe fællesskaber, så flere borgere former relationer, øget

mental sundhed og mindsker oplevelsen af ensomhed. Aftalen skal dermed være med til at forbedre den bornholmske befolknings generelle sundhedstilstand gennem såvel fysisk aktivitet som mental sundhed.

DGI Bornholm ønsker at udvide det samarbejde, der allerede pågår mellem regionskommunen og DGI Bornholm, så der bliver etableret et tættere partnerskab i arbejdet med at styrke borgernes sundhed og involvering i fællesskaber.

Samarbejdsaftalen er en rammeaftale, der fastsætter vilkårene for de samarbejdsaktiviteter, der gennemføres i løbet af aftaleperioden. Aftalen er dynamisk og kan løbende tilpasses eller udvides med nye initiativer, hvis parterne ønsker det. De enkelte tiltag kan igangsættes uden politisk behandling.

Der lægges indledningsvist op til fire særlige fokusområder, som er fremkommet på baggrund af møder med en række centerchefer, udvalgte medarbejdere samt borgmesteren:

- Lige adgang for børn og unge til idrætsaktiviteter
- Satsning for at få flere inaktive voksne og seniorer til at motionere
- Mental sundhed
- Outdoor

De fire indsatsområder er nærmere beskrevet i bilagte aftale.

Samarbejdsaftalen lægger op til et årligt statusmøde mellem DGI Bornholm og Bornholms Regionskommune senest d. 31. juni i hhv. 2020 og 2021. Fritid og Kultur indhenter opfølgninger fra de relevante centre og står for afrapporteringen til det stående politiske fagudvalg for fritidsområdet

Aftalen træder i kraft med virkning fra 1. januar 2019 til og med 31. december 2021. Senest ved sidste statusmøde d. 31. juni 2021 aftales det, hvorvidt aftalen skal forlænges.

Rollefordeling, forventningsafstemning, personaleressourcer og økonomi afklares indledningsvist i forbindelse med de enkelte samarbejdstiltag, så der er klarhed over projektets af- og udvikling.

Økonomiske konsekvenser

BRK har ingen økonomisk forpligtelse over for DGI. De økonomiske forhold for de enkelte samarbejdsprojekter aftales særskilt.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

12 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	12	

Indstilling og beslutning

Servicechefen indstiller,

- at punkt 4 sendes til orientering i Ældreråd og Handicapråd
- at punkt 7 sendes til orientering i Handicaprådet
- at punkt 9 sendes i høring i Ældrerådet

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:
Godkendt.

Punkt 13: Gensidig orientering

Åbent punkt

13 Gensidig orientering

00.01.00P35-0103

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	26-08-2019	13	

Social- og Sundhedsudvalget, den 26. august 2019:

- Udvalget vurderer overordnet at der i sagsfremstillingerne i tilsynssagerne skal fremgå en ledelsesmæssig prioritering af tilsynets anbefalinger, samt en vurdering af hvilke handlinger og effekt der søges.